

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' נצו"י כ"ה אלול תשס"א

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 158

פנינים יקרים

אתם נצבים היום כלכם (דברים כ"ט) לכאורה תמוה במה ניהם אותם, ונראה לומר עפמ"ש במאור ושמש על הפסוק בכל צרתם לו צר שנכתב "לא" וקרינן "לו" ופירושו כאשר הצרה מגעת אליו יתב"ש או מתבטלת הצרה ונעשה לא צר כי השי"ת עוז וחדוה במקומו וא"א שתהיה השמחה אא"כ נשכחת הצרה, וזהו שאמר משה רבנו אתם נצבים לפני ה' אלתיכם ממילא אין קיום לקללות ותתבטלנה הגזרות הרעות והבן.

אתם נצבים היום כלכם לפני ה' אלתיכם ראשיכם וכו' (דברים כ"ט) תמיד היה משה מדבר תחילה אל הנשיאים ואח"כ אל בני ישראל. ואילו כאן פנה משה במישרין אל כל בני ישראל כי שנאמר ויקרא משה אל כל ישראל (סוף פרשת כי תבא) התירוץ הוא כי אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אליכם. כשנצבים לפני השי"ת אין יודעים להבדיל מי יותר חשוב ומי פחות כי אפשר באמת שיהיו עליונים למטה ותחתונים למעלה.

לעברך בברית ה' אלקיך וכו' (דברים כ"ט) כל התארגנות של יהודים צריכה להיות במטרה לחזק את הקשר בין אוריתא וישראל והקב"ה. וזהו אם אתם נצבים היום כולכם כל אחד במקומו הוא כדי להביא לידי לעברך בברית ה' אלקיך וגו'.

פן יש בכם "שורש פורה ראש ולענה" (דברים כ"ט) ר"ת שופר כלומר דרך תקיעת השופר המעורר את האדם לשברון הלב ולתשובה יש בכוחן לעקור את כל השרשים הרעים שהם פורה ראש ולענה...

ומל' ה' אלקיך את לבבך ואת לבב זרעך (דברים ל') וצ"ב כי בפרשת עקב נאמר ומלתם את ערלת לבבכם היינו שעל האדם מוטל לעשות זאת בעצמו ואילו כאן נאמר שהשי"ת יעשה זאת? בכם ההתחלה אמנם מוטלת על האדם להסיר את ה"ערלה" האוממת את הלב ואח"כ קולט הלב את עזרת השי"ת. לכך נאמר ומל' ה' את לבבך. דבר זה אינו נתון בידי אדם...

ובחרת בחיים למען תחיה (דברים ל') יש בני אדם שהם חיים כדי לאכול, ואוכלים כדי לחיות. אין לחייהם שום מטרה יותר נעלה מאשר הצרכים הגשמיים ממילא אין להם כל טעם. על כך אמרה תורה: ובחרת בחיים למען תחיה - בחור תבחר לך בחיים, לא כדי לאכול אלא למען תחיה חיים רוחניים שתהא זאת לכם למטרה נשגבה וממילא יהא להם גם טעם...

וילך משה וידבר את הדברים האלה אל כל ישראל (דברים ל"א) הכוונה שהלך משה ונכנס לתוך תוכו של כל אדם מישראל. בכל אדם מישראל בכל הזמנים יש נצוץ של משה רבנו

ואנכי הסתר אסתיר פני מהם (דברים ל"א) דהיינו שאסתיר ההסתרה שלא ידעו כלל שהקב"ה נסתר ואזי בודאי אינו יכול למצא אותו יתברך מאחר שאינו יודע כלל שצריך לבקש אותו יתברך. העצה להמשיך בדעת לידע שאפילו בתוך ההסתרה עצמה ואפילו בתוך ההסתרה שבתוך ההסתרה גם שם מלוכש השי"ת.

כי קרוב אליך הדבר מאד בפיו ובלבבך לעשותו (דברים ל') הקדים בפיו לבלבבך כענין דאיתא מתוך שלא לשמה בא לשמה שע"י בפיו יבא לבלבבך. וי"ל כיון דכתיב כי קרוב אליך הדבר מאד ובלבבך אינו כ"כ קל. לכן כתיב מקודם בפיו כי הדרך להתקרב גם כשעדיין לא לגמרי בסדר הוא שיהיה קודם בפיו ועי"ז יגיע לבלבבך. (לב שמחה)

לחיינו המבורא למאלא לאל המביא ואלו ביה ישראל

גבאה שנה וקלאוניה, גאל שנה וברכוניה
שנה טובה ולחורנה
גבובה וגבולה טובה

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

שיחת הרא"ש e shema be'er yeshelot avotz"q פרשת וארא תשכ"ז ז' ניסן ה'ת"ש כפ' הבנות

ואמונתך בלילות

החשך תכף ומיד, וכאשר אינו רואה את האור כפי שמצפה לראות מיד נכנס לעצבות ליאוש ושוקע בתוך דמיונות השוא שלו.

הייתי רוצה לשאול אתכם האם ראיתם בעולם הזה משהו שנעשה מיד, הרי במציאות גם העץ הנטוע אינו נותן פירות מיד לאחר נטיעתו, וגם בנין לא נבנה בלילה אחד וכן כל דבר ודבר בעולם. ולמה חושב האדם שדוקא בתחושת החשך שיש צריכים לראות את האור תיכף ומיד ואם לא רואים את האור מיד מתמלא באדם תחושה שאין לו תקווה ועי"כ נותן לעצבות ולדכאון לשלוט עליו.

הסיבה שאין לאדם את הסבלנות לחכות שהאור יזרח מתוך החשך הוא בגלל חסר באמונה. כי האור הזורח מתוך החשך הוא אור האמונה כמאמרה: "ואמונתך בלילות" (שם צ"ב) לילות הוא בחינת חשך והאור שלו הוא ואמונה. ופירושו כך: ואמונתך-האור הזורח שהוא ה"אמונה" זורח "בלילות" בבחינת חשך. ואחרי שמתחזק באמונה פשוטה, הקב"ה עוזרו לחוש בצורה הפשוטה ביותר שכל מאן דעביד רחמנא לטב עביד ואין הקב"ה מביא יסורים בחנם הכל בא בחשבון והכל לטובה. הכח ההתמדה לתשובה שגם חשך לא יחשיך ולילה כיום יאיר בא מכח האמונה.

והנה היסורים והעדר האמונה באים כאחד כאשר יש העדר באמונה יש הסתר פנים וכשיש הסתר פנים באים לאדם תחושה של יסורים, מאידך כאשר יש יסורים והאדם מודע שהיסורים באים בגלל העדר באמונה, וממילא מתחזק באמונה, אזי האור של האמונה חודר בתוך החשך של היסורים

כתיב: זרח בחשך אור לישרים חנון ורחום ועדיק (תהלים קי"ב) מה הפירוש זרח בחשך אור לישרים? אם זרח בחשך אור הלא כבר אין חשך. דוד המלך ע"ה מתכוון לומר שיכול להיות מציאות של אור וחשך משמשים בעירבוביא אשר יש כאלו שרואים את החשך ויש כאלו שרואים את האור כך שרק לישרים נראה האור ומי שאינו בכלל הישרים רואה חשך. מדברי דוד המלך מבינים שיכול להיות מצב מסוים אשר המצב המסוים אינו משתנה כלל מאחד לאחד ובכל זאת אצל אחד יתפרש כאור ולשני יתפרש כחשך. (אצל הישרים יתפרש כאור ואצל האחרים יתפרש כחשך).

איך זה קורה שזרח בחשך אור לישרים? האם הישרים רואים מיד אור אצלם בכלל מצב של חשך? אלא שהאדם צריך להתחזק תמיד שאפילו במצב הגרוע ביותר יש גם כן אור כמו שכתוב: גם חשך לא יחשיך ולילה כיום יאיר (שם קל"ט). האדם צריך לדעת בצורה הברורה ביותר שבתוך החשך נמצאת האור. ולא לתת בשום אופן לחשך איזה אחיזה. האדם צריך להתמיד בידיעה זו שבתוך החשך נמצאת האור. וזהו זרח בחשך אור לישרים, דהיינו הישרים לא נותנים מנוח בנפשם וזורחים אור לתוך החשך ולא מסכימים בשום אופן לראות בחשך את החשך עד שזוכים לראות בעין גשמית איך שהאור בוקע מתוך החשך ולילה כיום יאיר.

והנה שמה שנראה חשך אינו חושך מוחלט כי יש אור בתוך החושך כך שכל אחד ואחד מסוגל לגלות את האור הבוקע מתוך החשך (ואינו בדוקא נחלת הישרים) וזה שהאדם אינו רואה את האור הוא משום שאין לו סבלנות, כי רוצה לראות את האור כשהוא בוקע מתוך

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

מסתתר מתחת לצפורן ומתגלה פתאומית בעת מצוקה. ולכוד את האדם בפח של העצבות והיאוש. לכן בנוסף לרבוי התפלה על האדם להיות מוכן כל הזמן לעת קרב כאשר באים אליו יסורים ונסיונות יתחזק באמונה כנ"ל ואז יוטב לו בעז"ה. ככה יעשה בכל עת עד שהקב"ה יחונן רחמיו על האדם הישר להאיר דרך האמונה לראות את הטוב בכל דבר ודבר בעולמו של הקב"ה.

אמר הכותב: הרא"ש סיפר על עצמו באותו עת שלא הרגיש בטוב והיה מאד עייף שלא היה מסוגל לצאת לשדה. (כידוע שבשעתו היציאה לשדה היתה כרוכה בהשתדלות מרובה מתוכם השתדלות פיזית. היו נוסעים בקו 11 עד התחנה הסופית דאז ברח' נאגירה גבעת שאול. ומשם היו הולכים רגלי עד לשדה - במקום בו החברים מתאספים בתשעה באב בערב. - כשהיו מגיעים לשדה היו מתפזרים במשך שעה בערך. אח"כ היו מתקבצים סביב הרא"ש בריקודים וכו' לאחר הריקודים היה הרא"ש נותן שיחה חלקם תוך כדי עמידה (וישיבה) וחלקם תוך כדי חזרתנו העירה).

הרא"ש המשיך לספר בעת חזרתו העירה שהוא בעצם החליט שלא לצאת עם החברים לשדה מחמת העיפות וכו' כנ"ל אך התחזק באמרו לעצמו: מה יקרה אם משהו יקח אותי לשדה, האם אז כבר נגיד שיש לי כח הלא גם אז נגיד שאין לי כח. ואם נשאר בבית נגיד שיש לי כח הלא גם אז נגיד שאין לי כח. אם כן מה ההבדל אם אני כאן שאין לי כח ואם אני יגיד במקום אחר. נמצא שהענין תלוי באדם אם רוצה לצאת או לא רוצה לצאת וזה נתן לי הכח לצאת...

ומגלה שגם חשך לא יחשיך ובתוך החשך והיסורים יש אור גדול של השגחה פרטית והיסורים בדלים ממנו.

האדם נמצא כל הזמן במצב של אור וחשך משמשים בערבוביא. המאבק של הישרים לגלות את האור מתוך החשך הוא מאבק תמידי של "ואמונתך בלילות" כי יצר לב האדם מושך את האדם אל העצבות והדכאון, כך שהאדם במאבק תמידי בין חשך שהוא ההסתר פנים לבין האור המאיר מתוך החשך שהוא האמונה הפשוטה.

כדי ליצב יותר את התחושה של "זרח בחשך אור לישרים" צריכים להזרק יותר אל השי"ת ולשאוף פחות לדברים שבחומר. (כי ככל ששואף יותר לחומריות הסכון של ההסתר פנים יותר גדול וככל ששואף פחות לחומריות הסכוי לגלוי האור מתוך החשך הוא יותר גדול). וזהו מה שממשיך דוד המלך ע"ה בפסוק הנ"ל: "חנן ורחום וצדיק" כלומר שהצדיק רואה בכל צעד בחיים את מתנת הא-ל שחונן מתוך רחמנות ולא מתוך שמגיע לנו, וממילא לית מגרמי כלום והכל בהשגחה הפרטית מתנת א-ל. אז אינו רואה האדם את עצמו זכאי לכל הטוב החומרי שמגיע לו וכל מה שמקבל שהוא מתנת א-ל, וממילא אינו נדבק בחומר אלא במשפיע של החומר והוא רבונו של עולם. (בכהא"י גונא התחושה מתיצבת).

אמנם מינייה וביה יש חשש שדוקא רבוי המחשבות שהוא מבטל את החומר אל יוצרו עלול להביא את האדם לידי כשלון, כי בתוך תוכו "גנב תחושה שמגיע לו להיות בשקט ובשלוה מפני שהלא מבטל את החומר ליוצרו ואין לך כשלון גדול מזה. על זה צריכים להתפלל: אל תביאני לידי נסיון, כי הנסיון

הנה אור ליום ששי העבר היה בדעתו של הרא"ש נ"י ללכת ליער אלא שלא עלתה לו והי' כבר מאוחר והלך בשעה 12 לזכרון משה להתפלל מעריב ופגש באנשי בני ברק שהצטרפו אליו לתפילת מעריב. אחרי התפילה התחיל לדבר בהתרגשות עצומה וזעק מנהמת לבו בקולות וברקים:

דעו לכם כי המשיח יבוא בקרוב, ואז כל הבתים והבנינים יתפוררו לפיורורים, וכל הבגדים ייהפכו לאפר ובושה תכסה את פניכם. כל הרחובות יהיו מלאים מליונים דולרים כסף וזהב שהאנשים יזרקו לחוץ ויאמרו בשביל מה לנו כל זאת, הלא יכלנו לפעול עם זה דברים כל כך טובים ואנו קבצנו ואספנו אותם לכיסנו בשביל מה, עס וועט פשוט עקלען די געלד. וכן יראה כל אחד פילעם היינו תמונות חיות מכל העבירות שעשה מאז הגיע לדעתו עד היום האחרון וע"י כל עבירה תהא מצולמת בדיוק הסיבה ששלח ה' מהשמים כדי למנוע לחטוא, והאנשים יבכו במר נפשם מדוע חטאנו עכשיו אנו רואים כל כך ברור כיצד באותו רגע היתה סיבה זו וזו למניעתנו מלחטוא ומדוע היינו כה מטופשים ולא רצינו לראות את האות והרמז מן השמים ואנו דווקא עשינו את העבירה הוי נא לנו כי חטאנו.. והבושה תהא אז כה גדולה שלא נמצא מקום בעולם להסתתר מבושה זו. אמנם אז יהרגו את היצר הרע, אבל האנשים יתגעגעו אחריו, הוי וועט מען ביינקען נאך איהם, כי יחד אתו ידענו טעם מלחמת היצר, שהוא הסית אותנו לחטוא ואנו התנכרנו על התאוות וכך גרמנו נחת רוח לבורא עם ההכנעה שלנו, וכעת בהיעדר היצה"ר אין טעם לכל המצוות ואפילו ללימוד התורה, ומאד מאד נתחרט אז חרטה נוראה מאד מדוע לא היה לנו שכל איך להתנהג ולכבוש את יצרנו.

הנה ימים באים וזה לא רחוק מדוע אנו מחשים ולא שמים על לב, און עס ליגט אונז אין זינען פוסטע זאכן צו פירן מחלוקת און פירוד, נאכער וועט מען זיך שעמען מיט די אלע מחלוקתן וואס יעצט רעדט מען זיך איין אז מען מיינט בלויז לשם שמים. אח"כ יקחו את כל הש"סים וספרי הקודש שלמדנו בהם הרבה ויפתחו אותם ומה נהיה מופתעים כאשר יתגלה לעין כל כי כל הדפים של הגמרות הם ריקים נייר לבן אין בו ממש אותיות פרחו מהם מכיון שלא היה לשמה והקב"ה לא היה שותף בלימודים אלה כי למדנו לעצמנו ולכבודנו. **ובליל** ש"ק חזר שוב על הדברים וגם בסעודה שלישית באמרו: אני לא מדבר מעצמי, ראה הזהרתי אתכם, איהר קענט נאך אריינכאפן ולהיות נכנעים ותוהו ובוהו ממש אפס, דעו לכם כי מהשמים נותנים לי את הדיבורים הללו, זכרו מה שאמרתי לכם.

הודעות בקשר לימי הרהמים הבטל"ם

סליחות יתקיימו בעו"ה ברוב עם ביער קנדי פרטים בבית הרא"ש, רח' דון יוסף הנשיא 5
בערב יום כפור בצהריים, נוסעים בשעה 2.00 לתפילת מנחה, על ציונו של שמואל הנביא

שהשמחה במעונם

הר"ר יחיאל פרוש ומשפ' להולדת הבת

הר"ר צבי דייטש ומשפ' להולדת הבן

הר"ר ישראל דוד דייטש ומשפ' להולדת הנכד

הר"ר עקיבא ממו ומשפ' לנישואיו

י"ל ע"י
מערכת החברותא
רח' ערני 3
02 - 5829688 ☎
02 - 5325477 פקס:
ת.ד. 5080
ירושלים 91050